

2.

tanegység

Influenza és társai

Minimum 2 × 45 perces szövegfeldolgozó óra
(magyar, kreatív szövegalkotás, technika)

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Varró Dániel:
Tüsszentgető
Rangáné Lovas Ágnes:
Tüsszenttettem...
Békés Márta:
Influenzajárvány
Smelka Sándor:
Egymondatos (online)

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

 Szöveggyűjtemény

 Internet, projektor,
hangfal

Nyomatott szövegek
Maszkkészítés anyagai,
eszközei (kendő, hajgu-
mi, papírtörölő, befőttes-
vagy mappagumi)
Cédulákon: szmájlik

ÉVFOLYAM

2. osztály

Napjainkban az influenza és a többi, járványosan terjedő betegség a koronavírus megjelenéséig nem okozott különösebb aggodalmat. Most már a koronavírus ellen is van védőoltás, de nem árt a gyerekekkel feldolgozni a járvánnyal kapcsolatos ismereteiket és élményeiket, traumáikat. Ráadásul egy olyan maszk készítését is megtanuljuk, amit egyszerűen, gyorsan, szinte bárhol kivitelezhetünk.

Áttekintő vázlat

2.1 Influenza és társai	min. 2 × 45 perc
2.1a Vírusfogó	15 perc
2.1b Tüsszentgető	20 perc
2.1c Járvány	min. 15 perc
2.1d Szájmaszk	40 perc
Összesen:	min. 2 × 45 perc

Smelka Sándor szövegét nyomtassuk ki annyi példányban, hogy mindenkinek (vagy padonként minden párnak) jusson! Készítsünk cédulákon mosolygós és szomorú szmájlikat egyenlő arányban, legalább 10-16 darabot! Tervezzük meg, melyik maszkot fogjuk elkészíteni, és készítsük elő az anyagait! Textilmaszkhoz a gyerekek hozhatnak kendőt és két hajgumit.

FELADATOK LEÍRÁSA

2.1 Influenza és társai

2.1a Vírusfogó

Játsszunk a gyerekekkel egy olyan fogójátékot (akár a szünetben), ami a járvány terjedését modellezi! Egy gyereket kijelölünk fogónak, és akit megfog, az is fogóvá válik, és így tovább, minden új megfogott fogó lesz. Hány perc alatt lesz fogó az egész osztály? (Kell-e hozzá egy perc?)

JEGYZETEIM

MIT AKARUNK ELÉRNİ?

Ismeret- és élményszerzés a fertőző, járványos betegségekkel kapcsolatban – a félelmek, szorongások oldására, a betegség megelőzésére.

Ezután nézzük meg egy tankockán a koronavírus terjedésének szimulációját, ami lényegileg ugyanaz, mint az előbbi fogójáték (a tankocka és forrása elérhető a reftantar.hu-n, a szöveggyűjtemény aloldalán).

Színkódok: a szürkék a még meg nem fertőzöttek, a narancsok a fertőzöttek, a lilák a fertőzésen átesettek.

Beszéljünk a gyerekeknek arról, hogy az influenza és a járványos gyermekbetegségek (pl. bárányhimlő) is hasonló módon terjednek.

2.1b Tüsszentető

Olvassuk el [Varró Dániel Tüsszentető](#) című versét, és keressük meg a hangutánzó szavakat! Hogyan szoktuk még a tüsszentést kifejezni?

Osszuk be a gyerekeket tüsszentési módok szerint! Legyenek, akik azt mondják:

- tüssz,
- prüssz,
- trüssz-prüssz,
- tüssz-tüssz,
- prüssz-prüssz,
- ha-a-a-apci,
- haptic stb.!

Alakítsunk a gyerekekkel hapticórust, és a pedagógus vezényletével mutassunk be egy hapticórustművet! A karmester a kézjelével jelzi, melyik szólam mikor lép be, és jelezheti a gyorsuló-lassuló hapticzást, illetve a hangerő fokozását és csillapítását is.

A hapticórusba beszállhat egy szólam a versszöveg ritmikus mondásával is. Ezt a szólamot a jó ritmusérezkű gyerekekből alakíthatjuk, akik már korábban is ügyesek voltak az időmértékes verseknél.

Tüssz-tüssz, prüssz-prüssz, takarít az orr.

– – – – | U U – U – tá-tá-tá-tá | ti-ti-tá-ti-tá

Pár pici bacilust kilakoltatol.

– U U U U – | U U – U – tá-ti-ti-ti-ti-tá | ti-ti-tá-ti-tá

Pár pici bacilus, vagy csak a por –

– U U U U – | – U U – tá-ti-ti-ti-ti-tá | tá-ti-ti-tá

tüssz-tüssz, prüssz-prüssz, takarít az orr.

– – – – | U U – U – tá-tá-tá-tá | ti-ti-tá-ti-tá

Olvassuk el [Rangáné Lovas Ágnes Tüsszentetem...](#) című versét is! Mitől vicces a vers?

Gyűjtsenek a gyerekek kis csoportokban érveket, hogy miért kell ügyelni a tüsszentésnél, illetve milyen szabályokat kell betartanunk a fertőzés, járvány megelőzése érdekében!

Beszélgessünk az összegyűjtött érvek alapján!

20
perc

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Mozgásos játék: terjedő fogó

Videófilm megtekintése: a járvány terjedésének szimulációja

Versolvasás, ritmikus versmondás

Hangutánzó játék: hapticórus

Beszélgetés, mondat- és szövegalkotás

Szövegolvasás, szövegtagolás

Maszkkészítés

Maszkos arcjáték

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Nyomtatott szövegek

Maszkkészítés anyagai, eszközei (kendő, hajgumi; papírtörölő, befőttes- vagy mappagumi)

Cédulákon: szmájlik

2.1c Járvány

min.
15 perc

Olvassuk el [Békés Márta Influenzajárvány](#) című versét, amely lehetőséget ad arra, hogy a gyerekek elmeséeljék, kibeszéeljék magukból a Covid-időszak alatti frusztrációikat, élményeiket.

A kibeszélést egy játékkal is segíthetjük, amikor a vershez hasonlatos módon a hét napjaival kell kezdeni a mondatot, és egy olyan gondolattal befejezni, amely a Covid-járványra vonatkozik.

A verssorokból a gyerekek rakjanak össze egy új verset kis csoportokban, vagy mindenki alkossa meg a saját Covid-versét!

Vedd figyelembe!

A mondatalkotást és a versalkotást is megnehezítheti, megkötheti a rímkényszer. Ezért hívjuk fel a gyerekek figyelmét, hogy a mondat végének nem feltétlenül kell a hét napjával rímelnie. Az sem baj, ha az alkotott vers rímek nélküli szabadvers lesz. Viszont ne is tiltsuk a rímelést! Akinek a rímjáték könnyen megy, hadd feledkezzen bele! A játék, a humor, az alkotás „láza” oldja a feszültséget, gyógyító hatású.

2.1d Szájmaszk

40
perc

A pedagógus olvassa fel [Smelka Sándor Egymondatos](#) című szövegét (elérhető a [reftantar.hu](#)-n, a szöveggyűjtemény aloldalán), és beszéljük meg, miről szól, mit értettünk meg belőle! Azután osszuk ki a gyerekeknek a kinyomtatott szöveget, és kérdezzük meg, hogy mi a furcsa benne! Miért írhatta az író egy mondatba az egész gondolatsort? Vajon hiba-e, hogy egy mondat az egész szöveg? Szoktunk-e mi is így gondolkodni?

Mondjuk el a gyerekeknek, hogy ez az írói kifejezőeszköz a gondolattükrözés, ami megpróbálja azt bemutatni, hogyan is járnak a gondolatok a fejünkben.

Kérjük meg a gyerekeket, hogy a kinyomtatott szövegen jelöljék be a mondathatárokat (hol kezdenének új mondatot). Egy-két vállalkozó felolvashatja a szöveget mondatokra tagolva is. Ezután alkossuk meg együtt a vers gondolattérképét! Aki már jártas benne, önállóan is megalkothatja azt.

Végül készítsünk textil- vagy papírmaszkot! A textilmaszk készítéséhez nem lesz másra szükségünk, mint egy kendőre és két hajgumira. A papírmaszk pedig háromrétegű papírtörülőkészül. Elkészítésük módját megnézhetjük egy-egy videófilmen (mindkettő elérhető a [reftantar.hu](#)-n, a szöveggyűjtemény aloldalán).

Ha megvannak a maszkok, próbáljuk is ki, valóban úgy van-e, ahogy az *Egymondatos*ban olvastuk: lehet-e látni, ha valaki mosolyog a maszk alatt?

Ehhez a játékhoz készítsünk kis cédulákat, mosolygós és szomorú szmájlikkal! Annyi gyerek álljon ki az osztály elé maszkban, ahány szmájlink van! Minden gyerek húzzon egy cédulát, majd annak megfelelően mosolyogjon vagy szomorodjon! A többiek találják ki, hogy a maszk alatt ki mosolyog!

